

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

19.10.2023

с.Старое Дрожжаное

КАРАР

№ 416

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы мәгариф
оешмаларын тәмамлаучыларның
Урта һөнәри һәм югары белем бирү
программалары буенча максатчан
уқытуга жибәрүне оештыру
турында нигезләмәне раслау
хакында

«Россия Федерацииндә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясы, «Урта һөнәри һәм югары белем бирү мәгариф программалары буенча максатчан уқыту турында» Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2020 елның 13 октябрендәге 1681 номерлы каары, «Югары белем бирү программалары - бакалавриат программалары, специалитет программалары, магистратура программалары буенча уқырга кабул итү тәртибен раслау турында» РФ Фән һәм югары белем министрлығының 2020 елның 21 августындагы 1076 номерлы боерыгы нигезендә, кадрлар сәясәтен гамәлгә ашыру эшенен нәтижәлелеген арттыру максатыннан, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларның Урта һөнәри һәм югары белем бирү программалары буенча максатчан уқытуга жибәрүне оештыру турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Элеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми Порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтына урнаштырырга.
3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.Ф. Заляловка йөкләргә.
4. Элеге каар басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Р.И. Мөхәммәтҗанов

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Башкарма комитетының 2023
елның "19" жылдың
416 номерлы каарына
кушымта

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларның Урта һөнәри һәм югары белем бирү программалары буенча максатчан укытуга жибәрүне оештыру турында НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларны урта һөнәри һәм югары белем бирү программалары буенча максатчан укытуга жибәрүне оештыру турындагы нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясы, Россия Федерациисе Хөкүмәтенен «Урта һөнәри һәм югары белем бирү мәгариф программалары буенча максатчан укыту турында» 2020 елның 13 октябрендәге 1681 номерлы каары, «Югары белем бирү программалары - бакалавриат программалары, спецстраиаллар, магистратуралар программалары буенча белем алуға кабул итү тәртибен раслау турында» Россия Федерациисе Фән һәм югары белем бирү министрлығының 2020 елның 21 августындагы 1076 номерлы боерыгы нигезендә кадрлар сәясәтен гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген арттыру максатларында эшләнде.

1.2. Социаль-икътисадый бурычларны хәл итү өчен кирәkle кадрларны әзерләү максатларында Чүпрэле муниципаль районы агымдагы елда чыгарылыш сыйныф укучыларын урта һөнәри һәм югары белемнең белем бирү программалары буенча максатчан укуга юнәлдерә.

1.3. Мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларның югары һәм урта махсус уку йортларына максатчан уку йортларына жибәрүләренең төп бурычлары түбәндәгеләр:

- социаль-икътисади ихтыяжларны һәм районның житештерү һәм кадрлар потенциалын үстерү перспективаларын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы территориясендә урнашкан мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларны сайлап алу һәм укырга жибәрү;

- тиешле әзерлек юнәлешләре (белгечлекләр) буенча дәүләт белем бирү программаларын сыйфатлы үзләштергән өчен укучыларның жаваплылыгын арттыру;

- югары һәм урта махсус уку йортларын тәмамлаучыларга шартлар һәм социаль гарантияләр бирү һәм алган белгечлеккә ярашлы рәвештә Чүпрэле муниципаль районына эшкә урнашу.

1.4. Максатлы укуны гамәлгә ашыруның төп формасы булып Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы мәгариф оешмаларын тәмамлаучылар арасыннан кандидатларны (алга таба- гражданнар) гражданнарны кабул итүнен

контроль цифрлары чикләрендә билгеләнгән максатчан квота кысаларында Урта һөнәри һәм югары белем бирү программалары буенча уқыту өчен ел саен жыю һәм жибәрү тора.

1.5. Максатлы уқыту турында шартнамә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 13 октябрендәге 1681 номерлы «Урта һөнәри һәм югары белем бирү мәгариф программалары буенча максатчан уқыту турында» гы каары нигезендә максатчан уқыту турында шартнамәнең яклары саны буенча экземплярлар саны буенча расланган типовой формага ярashлы рәвештә гади язма формада төзелә.

1.6. Төп яки урта гомуми белем алучы һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының мәгариф оешмаларында белем алучы (тәмамлаучы) гражданнар максатчан уку турында шартнамә төзу хокукуна ия.

II. Мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларны сайлап алу шартлары һәм аларны максатчан уқытуга жибәрү

2.1. Мәгариф оешмаларын тәмамлаучыларны сайлап алуны оештыру һәм аларны Урта һөнәри һәм югары белем бирү программалары буенча максатчан уқытуга жибәрү максатларында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты каары белән тиешле белгечлекләр буенча максатчан уқытуга кандидатлар документлары белән эшләү буенча комиссия төзелә һәм аның составы раслана.

2.2. Комиссия эшенә гомуми житәкчелекне Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары – рәисе башкара.

2.3. Комиссия максатчан уқытуга жибәрелгән укучыларның исемлек составын билгели.

2.4. Комиссия каары комиссиянең исемлек составының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта комиссия рәисе хәл итүче тавыш хокукуна ия.

2.5. Башка шартлар тигез булганда, максатчан сайлап алуда катнашу хокуки белем бирү оешмасын яхши билгеләренә тәмамлаган, 4 һәм 5 нче урта гомуми белем дәрәҗәсе өчен белем бирү программасын үзләштергән затларга, Россия һәм төбәк олимпиадаларында жинүчеләргә, балалар яки яшьләр оешмалары активистларына, ятим балаларга һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларга, шулай ук аз керемле гайләләрдән булган затларга бирелә.

2.6. Ел саен 30 марта кадәр комиссия сәркатибенә максатчан уқыту турында шартнамә төзу нияте турында гражданнарның гаризалары, шулай ук балигъ булмаган гражданнарның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) максатчан уқыту турында шартнамә төзүгә ризалык турында гаризалары тапшырыла. 30 мартаң соң комиссия гражданга документларны кабул итүдән баш тартырга хокуклы.

2.7. Шартнамә төзу өчен комиссия секретарена түбәндәгә документларны тапшырырга кирәк:

- а) максатчан уку турында шартнамә төзу нияте турында гражданнан гариза;
- б) шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык;
- в) паспорт күчermәсе;

- г) уку урыныннан характеристика;
- д) укучының уңышлары түрінде шәхси картадан өземтә;
- е) 2.5 п. санап үтелгән укучыларның статусын раслый торған документлар булғанда;
- ж) балигъ булмаган гражданнарның ата-анасының (законлы вәкиленен) балигъ булмаган балаларга максатчан уку түрінде шартнамә төзүгә ризалык бирүе түрінде гаризасы.

2.8. Максатчан уку өчен документлар белән эшләү комиссиясе утырышы югары һәм урта һәнәри белем бирү мәгариф оешмаларына максатчан уку документлары тапшырылғанчы, әмма 30 июньнән дә соңға калмыйча уздырыла.

2.9. Комиссия карары белән максатчан уку өчен шартнамә алучыларның исемлек составы төзелә.

2.10. Максатчан уку түрінде шартнамәләр югары һәм урта һәнәри белем бирү мәгариф оешмаларына максатчан уқытуға гаризалар биргәндә документлар исемлегенә мәжбүри күшүмтә булып тора.

2.11. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты бер ай эчендә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра торған оешмага (әгәр ул максатчан уку түрінде шартнамә булмаса), максатчан уку түрінде шартнамә булу түрінде язма рәвештә хәбәр итә.

2.12. Максатлы уқыту түрінде шартнамә төзегән укучыны максатчан уқытуға кабул итү, аның буенча заказчы булып Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты тора, максатчан уқыту түрінде шартнамә нигезендә хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә билгеләнә.

III. Максатлы уқытуны гамәлгә ашыручи якларның катнашуы

3.1. Студент-абитуриент:

3.1.1. Максатлы уқытуға югары уку йорты яки урта һәнәри учреждениегә керүнең хокуқый нигезе булган документлар белән танышырга хокуклы;

3.1.2. Максатлы уқыту түрінде төзелгән шартнамә кысаларында бурычларны үтәү;

3.1.3. Уку йорты конкурсында максатчан уқыту кысаларында югары уку йорты, урта махсус уку йорты, заявкаланган белгечлекләргә бүлеп биргән максатчан уқытуға кабул итү квотасы чикләрендә катнашырга;

3.1.4. Максатлы уқыту түрінде шартнамәгә ярашлы рәвештә, югары уку йортын тәмамлаганнан соң, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы оешмаларында алган белгечлелеге буенча ким дигәндә З ел эшләргә тиеш.

3.2. «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ;

3.2.1. Район оешмаларына таләп ителә торған белгечлекләр буенча һәнәри юнәлеш эшен оештыруга ярдәм итә;

3.2.2. Максатлы укуга керергә теләүче чыгарылыш укучылары түрінде белем бирү оешмаларыннан мәгълумат жыя;

3.2.3. Югары һәнәри белемле белгечләрнен Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында урнашкан оешмаларга уртacha сроклы (5 ел) ихтыяжын билгели;

3.2.4. Муниципаль район оешмалары житәкчеләре белән максатчан кабул итү буенча уку тәртибе hәм шартлары турында аңлату эшләре алыш бара;

3.3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты:

3.3.1. Кадрлар белән тәэммин итү перспективаларын планлаштыру нигезендә hәм районның социаль-икътисадый ихтыяжларын hәм кадрлар потенциалын үстерү перспективаларын исәпкә алыш, белгечләр керүгә, әзерләүгә hәм кире кайтаруга мониторинг үткәрә;

3.3.2. Югары уку йортларына hәм ссузларга максатчан кабул итү эше өчен норматив-хокукий база төзи;

3.3.3. Район оешмаларының белгечләргә булган ихтыяжлары турында белешмәләрне гомумиләштерә;

3.3.4. Укучыларның максатчан укыту буенча югары уку йортларына hәм урта маҳсус уку йортларына керүләрен hәм аларны алга таба эшкә урнаштыруны мониторинглый;

3.3.5. Агымдагы елның 25 сентябренә кадәр Урта hәнәри hәм югары белем бирү оешмаларына белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларны максатчан укытуга кабул итү нәтиҗәләре турында жыелма мәгълүмат жыя.

3.3.6. Абитуриентка (студентка) ярдәм чаралары (социаль яки матди стимуллаштыру чаралары) бирүне оештыра.

IV. Максатчан уку турында шартнамәне үтәү

4.1. Укуны тәмамлагач, граждан максатчан укыту турында шартнамәдә билгеләнгән срокларда район оешмаларына эшкә урнашырга, яисә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетына эшкә урнашу буенча йөкләмәләрне туктатып тору турында, яисә Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урта hәнәри hәм югары белем бирү программалары буенча максатчан укыту турында» 2020 елның 13 октябрендәге 1681 номерлы каравы нигезендә йөкләмәләрне үтәү мөмкин булмау турында хәбәр итәргә тиеш.

4.2. Максатчан уку турындагы шартнамә буенча уз йөкләмәләрен үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, яклар Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары нигезендә жаваплы булалар.

V. Заказ бирүче максатчан белем бирмәгән очракта, максатчан уку өчен кабул ителгән гражданны эшкә урнаштыру йөкләмәсен яисә граждан өч ел дәвамында хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру йөкләмәсен түләү тәртибе

5.1. Заказ бирүче тарафыннан эшкә урнаштыру йөкләмәләрен үтәмәгән очракта, ә граждан хезмәт эшчәнлеге буенча йөкләмәләрне, заказчы hәм (яисә) гражданин гражданны укытуга тотылган федераль бюджетның бюджет ассигнованиеләре күләмендә штраф (алга таба - штраф) түли.

5.2. Граждан федераль бюджетның бюджет ассигнованиеләре хисабына шартнамә нигезендә белем бирү оешмасына штраф түләнә (алга таба - штраф алучы).

Гражданы берничә мәгариф оешмасында шартнамә нигезендә (бер оешмадан икенчесенә күчерү нәтижәсендә) укыткан очракта, мондый оешмаларның соңғысы штраф ала.

Гражданы чөлтөр рәвешендә гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы буенча берничә мәгариф оешмасында укыган очракта, гражданың мәгариф программалары буенча максатчан укуга кабул иту квотасы чикләрендә (алга таба - квота) максатчан уку өчен кабул ителгән оешма штраф алучы булып тора.

5.3. Заказчи ел саен, шартнамә төзегән гражданың эшкә урнашу вакыты билгеләнгән көннән алыш өч ел узганчы, белем бирү оешмасына гражданың хезмәт эшчәнлеге буенча йөкләмәсен үтәве турында язма рәвештә хәбәр итә.

5.4. Өгөр килешү туктатылган (өзелгән) һәм граждан әлеге Нигезләмәнен 7.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә эшкә урнашу буенча йөкләмәне үтәмәгән өчен жаваплылыктан азат ителмәгән икән, заказчи шартны туктатканнан соң (өзелгәннән соң) бер ай эчендә штраф алучыга гражданың хезмәт эшчәнлеге буенча йөкләмәне үтәмәве турында язмача хәбәр итә.

5.5. Өгөр шартнамә туктатылган (өзелгән) һәм заказчи әлеге Нигезләмәнен 7.1 пунктындагы 2 пунктчасы нигезендә эшкә урнаштыру буенча йөкләмәне үтәмәгән өчен жаваплылыктан азат ителмәгән икән, граждан шартнамә туктатылганнан (өзелгәннән) соң бер ай эчендә заказчының эшкә урнаштыру буенча йөкләмәне үтәмәве турында штраф алучыга язмача хәбәр итә.

5.6. Әлеге Тәртипнен 5.5 пунктында күрсәтелгән хәбәрнамәне алган очракта яисә штраф алучы шартнамәсе буенча йөкләмәләрне үтәмәү турында белешмәләрне тикшереп тору нәтижәсендә алган очракта, заказчыга һәм (яисә) гражданга штраф түләү турындагы таләпне жибәрә, анда Федераль казначылыкның территориаль органында, Татарстан Республикасы финанс органында штрафны алучының штраф күләме һәм штраф счеты реквизитлары күрсәтелә (федераль законнарда билгеләнгән очракларда кредит оешмасында штраф алучының счеты реквизитлары).

VI. Федераль бюджетның бюджет ассигнованиеләре исәбеннән гамәлгә ашырыла торган югары белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүгә штраф күләмен, срокларны һәм юнәлешләрне билгеләү тәртибе

6.1. Штраф күләме штраф алучы тарафыннан түбәндәгечә билгеләнә:

1) әгәр заказчи эшкә урнашу буенча йөкләмәләрне үтәмәгән булса, гражданың бюджет законнары нигезендә билгеләнә торган шартнамә нигезендә үзләштергән белем бирү программасын гамәлгә ашыру өчен финанс тәэмин ителеше күләме күләмендә штраф алына (алга таба-финанс тәэмин ителеше күләме);

2) әгәр граждан килешү шартларында белем бирү программасын үзләштерүне тәмамлаган һәм тулысынча яки өлешчә хезмәт эшчәнлеге буенча йөкләмәләрне үтәмәгән булса, штраф күләме финанс тәэмин ителеше күләменә ярашлы рәвештә өч ел эчендә эшкәртелмәгән вакыт (көннәр) өлеше белән пропорциональ рәвештә билгеләнә;

3) Эгэр граждан шартнамә шартларында белем бирү программасын үзләштерү тәмамланмаганга бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлеге буенча йөкләмәләрне үтәмәгән булса, штраф күләме финанс тәэмин ителеше күләменә туры китереп, федераль дәүләт белем бирү стандарты белән билгеләнгән белем бирү программы буенча укытуның гомуми срогондагы белем бирү программы буенча укытуның чынбарлыктагы чоры (көннәре) өлешенә пропорциональ рәвештә билгеләнгән (укыту формасын һәм федераль дәүләт белем бирү стандарты белән билгеләнгән башка шартларны исәпкә алып) стандарт буенча).

6.2. Эгэр максатчан укытуга заказ бирүче максатчан укытуга кабул ителгән граждан укыган белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешма булса, ул аны эшкә урнаштыру буенча йөкләмәсен бозган очракта, аны укытуга башкарыйган чыгымнар әлеге оешма тарафыннан Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджеты кеременә Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнгән тәртиптә капланырга тиеш.

6.3. Заказчы һәм (яки) граждан штраф түләү турындагы таләпне алғаннан соң 12 айдан да соңга калмыйча штрафны Федераль казначылыкның территориаль органында, Татарстан Республикасы финанс органында (федераль законнар белән билгеләнгән очракларда кредит оешмасында) шәхси счетка акча күчерү юлы белән түли, аның реквизитлары штраф түләү турындагы таләптә күрсәтелгән.

6.4. Штраф алучы штраф түләүдән алынган акчаларны белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген финанс яктан тәэмин итүгә жибәрә. Күрсәтелгән акчаларны куллану (куллану) юнәлешләре штраф алучы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

VII. Штраф түләүдән максатчан уку турында шартнамә якларын азат итү тәртибе һәм нигезләре

7.1. Шартнамә яклары түбәндәге нигезләрдә булганда штраф түләүдән азат ителә:

1) граждан штраф түләүдән азат ителә, әгәр ул:

максатлы укыту турында шартнамә буенча йөкләмәләрен үтәмәгәнне өчен җаваплылыктан азат ителә;

заказчыда эшкә урнашуга комачаулык торган һәм максатчан уку турында шартнамә төзелгән датадан соң ачыкланган медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган гражданың авыруы булган очракта;

максатчан укыту турында шартнамә төзегәннән соң гражданы билгеләнгән тәртиптә I яисә II төркем инвалид дип таныган очракта;

әгәр граждан өч яки аннан да күбрәк баланың бердәнбер ата анасы булса;

граждан вафат булган очракта;

максатчан уку турында шартнамә ягы булган яисә максатчан укыту турындагы килешүдә күрсәтелгән эш бирүче максатчан уку турындагы килешүдә күрсәтелгән икътисадый эшчәнлек төрен (төрләрен) гамәлгә ашыруны туктатса яисә бетерелсә;

1) граждан штраф түләүдән азат ителә, әгәр ул:

шартнамә буенча йөкләмәләрне үтәмәгән өчен җаваплылыктан азат ителгән;

заказчи шартнамәдә күрсәтелгән икътисадый эшчәнлек төрен (төрләрен) гамәлгә ашыруны, гражданин заказчи булган оешмага эшкә урнаштырылган очракларда туктатты (заказчи булган шәхси эшкуарга);

Шартнамә яғы булган яисә шартнамәдә күрсәтелгән оешма-эш би्रүче килешүдә күрсәтелгән икътисадый эшчәнлек төрен (төрләрен) гамәлгә ашыруны туктатты, яисә бетерелде.

Әлеге пунктта күрсәтелгән нигез булганда, штраф түләү турында таләп алган шартнамә яғы штрафны алучыга, тиешле нигез булын раслый торган документның (документларның) күчермәсен күшүп, тиешле нигез барлыгы турында хәбәр жиберә.

7.2. Заказчи яисә граждан тарафыннан билгеләнгән вакытта штраф түләнмәгән очракта (әлеге Тәртипнең 7.1 пункттында күрсәтелгән нигез булмаганды) штраф алучы суд тәртибендә штрафны түләтүне гамәлгә ашыра.